

OBEC LICOCEVES

Lichoceves 20, PSČ 252 64, tel. 220 930 556, 606 769 707, e-mail obec@lichocceves.cz

Řád veřejného pohřebiště obce Lichoceves

Schválen usnesením zastupitelstva obce z 15. zasedání ze dne 22.6.2021

Nabývá účinnosti 15. dnem po dni jeho vyvěšení na úřední desce

Zveřejněn a sejmut z úřední desky OÚ Lichoceves:

Podepsala starostka obce: 9.8.2021

Obec Lichoceves jako provozovatel a správce veřejného pohřebiště v části obce Noutonice podle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), vydává dle § 19 zákona Řád veřejného pohřebiště (dále jen „Řád“) po předchozím souhlasu Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 28.4.2021 vydaného pod čj. 053808/2021/KUSK.

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Řád upravuje provoz na veřejném pohřebišti (dále jen „hřbitov“) na pozemku parc. č. 69, jiná plocha, v k.ú. Noutonice, o výměře 3.017 m², zapsaném na listu vlastnictví č. 156 vedeném v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha–západ, který je ve vlastnictví Římskokatolické farnosti Roztoky, IČ 47005688, se sídlem nám. 5. května 102, 252 63 Roztoky u Prahy (dále jen „vlastník“).
2. Obec Lichoceves je provozovatelem a správcem hřbitova ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 zákona na základě smlouvy s vlastníkem ze dne 4. října 2012 schválené Arcibiskupstvím pražským.
3. Obec Lichoceves (dále jen „provozovatel“) zajišťuje provozování hřbitova ve smyslu § 18 zákona, ve znění pozdějších předpisů, týkající se správy a údržby veřejného pohřebiště, vede evidenci elektronickou i formou vázaných hřbitovních knih a vyřizuje stížnosti včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště, prostřednictvím Obecního úřadu Lichoceves, sídlem Lichoceves 20, 252 64 Lichoceves, IČ: 00640735.
4. Provozovatel zajišťuje provozování veřejného pohřebiště pro některé okolní obce na základě Dohody mezi obcemi o zajištění správy a provozování veřejného pohřebiště.
5. Společenské poslání pohřebiště jako veřejného, zdravotně technického zařízení, určeného k rozloučení se zemřelými, k jejich pietnímu pohřbívání a k ukládání jejich zpopelněných ostatků vyžaduje, aby pohřebiště bylo udržováno v dobrém stavu.
6. Řád veřejného pohřebiště upravuje správu pohřebiště obce Lichoceves a povinnosti osob, kterým svědčí právo nájmu místa na pohřebišti, dále osob, které zde vykonávají objednané činnosti a návštěvníků pohřebiště, to vše v souladu se zákonem o pohřebnictví.
7. Řád je závazný pro provozovatele a správce – obec Lichoceves a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.
8. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.
9. Účta k památce zesnulých a účast na smutku pozůstalých, jakož i společenské poslání pohřebiště jako veřejného pietního místa, určeného k rozloučení se zemřelými, k jejich pohřbívání a k ukládání jejich zpopelněných ostatků vyžaduje, aby pohřebiště bylo udržováno v dobrém stavu a aby bylo dbáno příslušných zdravotních, hygienických a bezpečnostních předpisů.
10. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat (například v době provádění terénních úprav, oprav hřbitovní zdi nebo jiného majetku ve správě, úprav vegetace, exhumací, pohřbů, za sněhu, náledí apod.) pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.
11. Použité pojmy:
  - **Zákon o pohřebnictví** – zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
  - **Provozovatel veřejného pohřebiště** – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o pohřebnictví;
  - **Správce veřejného pohřebiště** – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví (viz čl. 5);
  - **Veřejné pohřebiště** - (dále též „pohřebiště“) je prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren či vspověv louky nebo jejich kombinace; součástí pohřebiště jsou rovněž čestná pohřebiště a jednotlivé čestné hroby;

- **Řád veřejného pohřebiště Obce Lichoceves** – zveřejněná závazná pravidla a podmínky, kterými obec Lichoceves jako provozovatel pohřebiště v souladu s § 19 zákona o pohřebnictví upravuje zejména:
  - a) rozsah služeb poskytovaných na veřejném pohřebišti,
  - b) povinnosti návštěvníků veřejného pohřebiště v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa a způsob a pravidla užívání zařízení veřejného pohřebiště,
  - c) povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště,
  - d) povinnosti nájemce hrobového místa, zejména pokud jde o rozsah údržby hrobového místa,
  - e) dobu, po kterou je veřejné pohřebiště přístupno návštěvníkům atd.
- **Hrobové místo** – místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren.
- **Hrob** – je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků s následným zásypem zeminou.
- **Hrobka** – je hrobové místo určené pro ukládání lidských pozůstatků v rakvi do obestavěného prostoru pod nebo nad zemí, nezasypané zeminou. Hrobka je VĚC NEMOVITÁ mající charakter dočasné stavby, kterou nelze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.
- **Urnové (epitafní) místo** – je hrobové místo určené pouze pro ukládání uren se zpopelněnými lidskými ostatky (minimálně v úředních obalech), do vyhrazeného prostoru pod nebo nad zemí; uložení uren se zpopelněnými lidskými ostatky je se souhlasem provozovatele pohřebiště možné i do hrobů a hrobek, nebo v pevných obalech na jejich povrch.
- **Hrobové zařízení** – je VĚC MOVITÁ, sestávající z rozebíratelných dílů, (včetně nezbytných základů), kterou lze přenést z místa na místo bez porušení její podstaty.

Článek 2

Rozsah poskytovaných služeb

1. **Služby poskytované provozovatelem na pohřebišti obce Lichoceves:**
  - nájem místa
    - a) pro hroby, hrobky,
    - b) pro uložení lidských ostatků v urnách,
    - c) vsyp lidských ostatků
  - správa a údržba pohřebiště včetně komunikací a zeleně, uličních prostor mezi jednotlivými hrobovými místy,
  - vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště,
  - zajišťování odvozu a likvidace odpadů,
  - údržba a úprava hrobových míst v dočasné nebo trvalé péči obce Lichoceves,
  - zajišťování nadstandardní placené péče o hrobová místa,
  - spravování a udržování objektů na pohřebišti (komunikace, inženýrské sítě, oplocení, studna),
  - zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti,
  - při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude správce pohřebiště postupovat dle § 1050 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a dle § 20 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví, a dále ve smyslu čl. 24 a 30 Smlouvy mezi o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb.; řešení všech problémů spojených s péčí o opuštěné německé hroby by mělo probíhat v duchu smíření,
  - možnost zajištění obřadu v kostele sv. Jana Křtitele v Noutonicích,
  - vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto Řádu.
2. **Služby zajišťované provozovatelem prostřednictvím fyzické osoby podnikající na základě smlouvy o vykonání činností s Pohřební službou Jana Jandová, Úzká 73, 252 62 Horoměřice, IČO 70773106, koncesní listina ze dne 24.1.2001 příslušná k Živnostenského úřadu Městského úřadu Černošice:**
  - pohřbívání,
  - provádění exhumací,
  - výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací,
  - dohled při provádění otevírání či zřizování hrobu nebo hrobky,
  - otevírání hrobů nebo hrobek.
3. **Služby, které si může nájemce nechat zhotovit u jakékoli firmy s patřičnými oprávněními:**
  - veškeré práce kamenické,
  - údržba a opravy hrobového příslušenství,
  - změna velikosti hrobového místa,
  - změna využití hrobového místa (z hrobů na urny),
  - zbudování nového hrobového místa (bez pohřbu).

*Tyto práce si může nájemce objednat u jakékoli pohřební služby či firmy.
Tato firma či nájemce však musí požádat správce o povolení provedení prací na hřbitově.
Zhotovitel musí převzít a zase předat místo provedení práce od správce pohřebiště.*

Současně správce provede kontrolu, zda objednávku provedl nájemce či vlastník zařízení se souhlasem nájemce atp.

4. Ostatní koncesované služby:

- pohřbívání lidských pozůstatků a jiných lidských ostatků do hrobů nebo hrobek,
- rozptyl či vsyp zpopelněných ostatků.

Tyto služby může provádět nájemcem vybraná pohřební služba nebo jiná koncesovaná právnická či fyzická osoba pouze za podmínek stanovených zákonem a tímto Řádem, po předchozí dohodě se správou hřbitova.

5. Péče o válečné hroby či vojenská pietní místa

Péče o válečné hroby probíhá v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. U válečných hrobů se užívací právo uděluje bezplatně na neomezenou dobu.

6. Stanovení délky tlecí doby

V souladu se stanoviskem krajské hygienické stanice č.j. 3738-219/04/Pz/Sv ze dne 21.9. 2014, je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na ústředním pohřebišti tlecí doba v délce minimálně 11 let s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých dva metry/do standardních hrobů hlubokých jeden a půl metru. V závislosti na stavu podloží, jelikož se na některých místech může vyskytnout skalnaté podloží.

V případě ukládání rakve do hrobky, je tlecí doba stanovena na 20 let.

Článek 3

Provozní doba hřbitova

1. Provozní doba, v jejímž průběhu je hřbitov v Noutonicích zpřístupněn veřejnosti, se stanoví takto:

1. duben - 31. říjen	7:00 až 19:00 hod.
1. listopad - 31. březen	8:00 až 17:00 hod.
Památka zesnulých, vč. předcházející soboty a neděle	7:00 až 20:00 hod.

Areál hřbitova není uzamčen. Všechny tři přístupy jsou volně dostupné, pouze hlavní vchod je bezbariérový.

Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.

Pokud chceme udržet vzhled hřbitova přirozený, musíme omezit přinášení některých předmětů, které nejsou z biologicky odbouratelného materiálu. Jsou jimi zejména umělé květiny, umělé věnce, fotografie, hračky, vázy apod. K jejich likvidaci je určen kontejner na hřbitovní odpad.

Článek 4

Působnost řádu pohřebiště, stanovená délka nájmu a úprava ceny nájmu a služeb s nájmem spojených

1. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na veřejné pohřebiště v Noutonicích, jehož součástí jsou:

- *místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů,*
- *místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek,*
- *místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách,*
- *obecní hrob,*
- *památník zesnulých,*
- *válečné hroby.*

Vnější hranice tohoto pohřebiště jsou vymezeny oplocením pohřebiště.

2. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu:

- pro hrob ..... na 11 let,
- pro hrobku ..... na 20 let,
- pro urnová a epitafní místa ..... na 11 let.

3. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu nebo hrobky, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovena pro pohřebiště, na němž se hrob nachází. (viz čl. 8, odst. 4 tohoto Řádu).

4. Zastupitelstvo obce Lichoceves omezilo maximální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 11 let dle nálezů hygienické služby. Dlouhodobější nájem nekalkuluje s navýšením cen za údržbu hřbitova a vývoz odpadu, ke kterému mezitím dochází. V případě hrobky je možno na žádost nájemce snížit dobu nájmu na 11 let pouze v případě ukládání zpopelněných pozůstatků.

5. Správce je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku v délce nájmu individuálním povolením.

6. Celková úhrada za hrobové místo se skládá ze dvou složek:

- a) Cena nájmu,
- b) Cena za služby s nájmem spojené.

Obě tyto výsledné ceny jsou odvozeny od velikosti záboru plochy na hřbitově pro dané hrobové místo, proto je možné uzavřít nájemní smlouvu až po zhotovení hrobu a jeho skutečném zaměření, či po schválení technického výkresu před zbudováním hrobového zařízení na pohřebišti. Cena je určena na 1 m² a rok skutečného užívání hrobového místa (viz odst. 2 tohoto článku). Velikost hrobového místa je zaměřena dle skutečného záboru plochy,

včetně tzv. „chodníčků“ kolem hrobového místa. Tedy pokud má hrobové místo umístěnu okrasnou dlažbu či vsypány kamínky nebo beton kolem hrobového místa, má se za to, že nájemce užívá celou tuto zabranou plochu, a tato se stává skutečným zábohem místa užívaného nájemcem. Proto je s touto plochou kalkulováno při výpočtu celkové ceny za hrobové místo.

7. Pokud dojde, po povolení správou hřbitova, ke změně užívání hrobového místa – např. z pohřbívání do země na urnové hrobové místo (tedy ke skutečnému zmenšení plochy užívané nájemcem), plocha záboru hrazená nájemcem na příští nájemní období zůstává stejná, jako byla plocha původního hrobového místa.
8. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce Lichoceves prohlásit za „**Čestný hrob**“ na základě pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny obce Lichoceves. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu a služeb s nájmem spojených ve výši 20 % u jednohrobu a urnového místa, ve výši 25 % u dvojhrou nebo hrobky. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce Lichoceves odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Lichoceves povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.
9. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím zastupitelstva obce Lichoceves prohlásit za „**Cenný náhrobek**“. Nájemce nesmí bez souhlasu zastupitelstva obce Lichoceves odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je obec Lichoceves povinna učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 5

Povinnosti návštěvníků, způsob a pravidla užívání zařízení, ostatní ustanovení a pořádek na hřbitově

1. Na hřbitově v Noutonicích je možné se zdržovat pouze v provozní době, stanovené v článku 3 tohoto Řádu.
2. Nájemníci jsou si vědomi, že areál hřbitova mimo otvírací dobu není uzamčený.
3. Návštěvníci hřbitova jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti. Zejména je zakázáno chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, kouřit a odhazovat nedopalky od cigaret, odhazovat odpadky mimo nádoby k tomu určené, užívat prostory hřbitova a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
4. **Na hřbitov je zakázán přístup podnapilým osobám, osobám se psy a jinými zvířaty.**
5. **Není dovoleno uvazovat psy u vchodů na hřbitov, ani je ponechat bez dozoru.**
6. **Děti do 10 let mají přístup na hřbitov pouze v doprovodu dospělé osoby.**
7. Na hřbitově je zakázáno jezdit na jízdních kolech, koloběžkách, skateboardech a kolečkových bruslích a podobných zařízeních.
8. Přístup na hřbitov nebo do jeho části může provozovatel hřbitova z oprávněných důvodů (terénní úpravy, náledí, vichřice, exhumace atd.) na vymezenou dobu omezit nebo zakázat.
9. Ukládání nádob, nářadí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. V opačném případě je provozovatel hřbitova oprávněn tato místa uklidit a s věcmi, jež se na těchto místech nacházejí, naložit jako s odpadem.
10. Odpad lze výhradně ukládat do kontejneru za východní zdí hřbitova u studny. Kontejner a odpadkové koše na hřbitově slouží jen pro ukládání odpadu ze hřbitova. Pokud je zavedeno třídění odpadů, je nutno příslušná opatření respektovat.
11. **Svítilny a svíčky je možno na hřbitově rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může provozovatel hřbitova používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit nebo zakázat.**
12. **Z hygienických důvodů není dovoleno pít vodu ze studny za východní zdí hřbitova. Tato voda je určena k provozním účelům a na zalévání zeleně na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu hřbitova.**
13. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na hřbitově je možné se souhlasem provozovatele hřbitova. Tím není dotčena povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění ve smyslu zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů.
14. Dozor nad pořádkem na hřbitově provádí správce hřbitova.
15. Na hřbitově je povoleno provádět jakékoli činnosti pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento Řád.
16. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím provozovatele pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.
17. **Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze ve vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště.**
18. **Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí**

vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči správci pohřebiště.

Článek 6

Povinnosti provozovatele pohřebiště a dalších osob vykonávajících činnosti související se zajištěním řádného provozu veřejného pohřebiště

Správce pohřebiště je povinen zejména:

1. Provozovat pohřebiště v souladu se zákonem o pohřebnictví, tímto zveřejněným Řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.).
2. Všem osobám – zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa.
3. Archivovat Listy o prohlídce zemřelého, doklady o zpopelnění či jiné doklady dle zákona o pohřebnictví, dle archivačního a skartačního řádu obce.
4. Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí osob, které sjednaly pohřbení.
5. Vést evidenci zemřelých, nájemců, hrobových zařízení, způsobu uložení lidských pozůstatků a ostatků a jiné evidence předepsané zákonem související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví. Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
6. V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
7. V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen vůči zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
8. Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytyčít – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit), a to v částech k tomu určených a stavebně připravených minimálně v rozsahu přístupových komunikací a výškového srovnání konečného terénu se zatravněním. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů. Novým žadatelům přiděluje přednostně volná hrobová místa, v již existujících skupinách, vyklizená od hrobových zařízení předchozích nájemců. Žádný zájemce o pronájem místa na pohřebišti nemá nárok na individuální umístění hrobového místa mimo vymezený prostor stejného charakteru a rozměru.
9. Zabezpečovat výkopy hrobů a služby, související s pohřbíváním, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků, (vsypy, rozptyly, uložení uren). Tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu.
10. Pečovat o vnější vzhled a upravenost veřejného pohřebiště, společné hroby, trvalá hrobová místa a nepronajatá hrobová místa na veřejném pohřebišti, zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět údržbu cest, chodníků a uličních prostor, opravovat zeď a oplocení, společná zařízení a inženýrské sítě v rozsahu stanoveném smlouvou. Pečovat o účelová zařízení a technickou vybavenost veřejného pohřebiště a předkládat obci Lichoceves návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebiště.
11. Zajišťovat likvidaci všech odpadů z pohřebiště předepsaným způsobem včetně odpadů nebezpečných.
12. Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištech, včetně údržby veřejných travnatých ploch, obvodového oplocení – hřbitovní zdi, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch, přičemž o takové údržbě nemá povinnost informovat nájemce.
13. Umožnit oprávněným osobám provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
14. Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště, kterou zajišťuje Obec Lichoceves.
15. Provozovatel pohřebiště je povinen během doby trvání nájmu zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště či provést dohodnutou nebo povinnou údržbu spravovaného majetku, včetně obvodové zdi hřbitova.
16. Provozovatel pohřebiště předloží písemně (protokolárně) Obci Lichoceves alespoň 1 x ročně návrh na předání náhrobků, ostatního hrobového zařízení a hrobek, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30 dnů po skončení nájmu.
17. Předat nájemci hrobového místa na základě písemné smlouvy o nájmu hrobového místa k užívání vyznačené, číselně označené hrobové místo.
18. Umožnit nájemci zřízení hrobového zařízení hrobu nebo hrobky za podmínek stanovených v článku 8 tohoto Řádu.
19. Provozovatel pohřebiště je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci na veřejném pohřebišti způsobem, který je v místě obvyklý, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu, a po dobu minimálně jednoho roku od uplynutí tlečí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.
20. Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště.

Článek 7

Povinnosti nájemců hrobových míst a užívání hrobového místa

Před zahájením prací je nájemce povinen si vyžádat písemný souhlas provozovatele hřbitova s provedením prací a řídit se při provádění prací jeho pokyny.

Nájemci hrobových míst jsou povinni při užívání hrobového místa postupovat takto:

1. Hrobové zařízení zřídit v souladu s ustanoveními článku 8 tohoto Řádu.
2. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, kam se pohřbívalo, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci pohřebiště.
3. K uzavření smlouvy o nájmu je nájemce povinen poskytnout pronajímateli – správci pohřebiště zejména údaje uvedené v § 21 odst. 1. zákona o pohřebnictví, ve znění pozdějších předpisů. Změny těchto údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit správci pohřebiště.
4. Má-li být zřízena hrobka, předat provozovateli hřbitova k odsouhlasení dokumentaci obsahující technickou zprávu, půdorys, bokorys a řez hrobkou, po dokončení hrobky požádat provozovatele hřbitova o její technické převzetí a řídit se pokyny vydanými provozovatelem hřbitova k trvalému užívání hrobky.
5. Má-li být zřízen nový hrob či urnový hrob, předat provozovateli hřbitova k odsouhlasení dokumentaci obsahující technickou zprávu, půdorys, bokorys s uvedením jména a adresy realizátora záměru, dále konečnou vizuální podobu hrobového zařízení včetně materiálu a barvy.
6. Nájem jednoho každého hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě písemné smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – obec Lichoceves, a mezi nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, dobu trvání nájmu, výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem, povinnosti obou stran a další ujednání dle zákona 256/2001 o pohřebnictví ve znění pozdějších předpisů.
7. Provozovatel pohřebiště postupuje při zpracovávání osobních údajů vedených v evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště podle zákona.
8. Osvobození od úhrady nájmu a služeb s nájmem spojených, jakož i slevy z cen může učinit pouze zastupitelstvo obce Lichoceves.
9. Podnájem hrobového místa je zakázán.
10. Po schválení žádosti o zbudování hrobového místa správou hřbitova, po předložení technické dokumentace k novému hrobovému zařízení, lze uzavřít smlouvu o nájmu, čímž vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem smlouvy o nájmu, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
11. **Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřenského fondu. Je-li nájemcem právnická osoba, přechází právo nájmu na jejího právního nástupce. Dědic, nebo právní nástupce nájemce je povinen doložit správci titul k přechodu nájmu a sdělit údaje, potřebné pro vedení evidence, předepsané zákonem.**
12. Nájemní právo k hrobovému místu nelze převést na třetí osobu. Vždy musí dojít k ukončení původně sjednané doby nájmu mezi provozovatelem pohřebiště a původním nájemcem a k uzavření smlouvy nové mezi provozovatelem pohřebiště a novým nájemcem. Rovněž v případě, že původní vlastník hrobky, náhrobku, nebo hrobového zařízení převede vlastnické právo k těmto věcem na nového vlastníka, je povinen o této skutečnosti bezodkladně informovat provozovatele veřejného pohřebiště a předložit správci pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby. Poté dojde k patřičné úpravě nájemní smlouvy, kde se uvede nový vlastník hrobového zařízení.
13. Je-li nájemcem hrobového místa více spolunájemců, vyberou si tyto ze svého středu jednoho, který bude zmocněn ostatními zastupovat je při komunikaci a jednáním s provozovatelem v minimálním rozsahu pro zasílání upozornění na konec nájmu, návrhy smluv, předpisy a inkasa podílů úhrad ceny nájmu a služeb spojených. Zmocnění se nevztahuje na uzavírání nájemní smlouvy.
14. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a tímto Řádem (podle bodu 24 b).
15. Provozovatel pohřebiště může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobu, kde dosud neuplynula stanovená tleci doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné, nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval.
16. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 odst. 4 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

17. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení, odvážet či odstraňovat hrobová zařízení bez souhlasu provozovatele.
18. **Nájemcům je zakázáno provádět jakékoliv zásahy do zeleně na hřbitově včetně používání chemických prostředků k hubení trávy apod., jako i vsyp kamínků či pokládání dlažby kolem hrobového místa a bránění růstu trávy okolo jejich hrobového místa. V případě obsypání hrobového místa kamínky, obložení dlažbou či obetonování se má za to, že tato plocha náleží k záboru hrobového místa nájemcem. Poté bude nově přeměřena plocha záboru a nájemce bude povinen hradit celou zabranou plochu náležící k hrobovému místu. Správa hřbitova má právo na určení materiálu použitého na další zábor plochy hřbitova okolo hrobového místa.**
19. **Nájemci je zakázáno svévolně měnit způsob užívání hrobového místa (např. z pohřbívání do země na urnové hrobové místo – v takovém případě musí vždy dojít k povolení správy hřbitova, aby bylo možné určit, zda musí dojít k přesunutí původně uložených ostatků do země do hlavy nového hrobového místa.**
20. **Nájemci je zakázáno svévolně otáčet s hrobovým místem, toto je možné pouze po dohodě se správcem pohřebiště.**
21. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Zpopelněné lidské ostatky může na pohřebišti ukládat nájemce pouze s vědomím provozovatele a za podmínek stanovených tímto Řádem, smlouvou o nájmu a zákonem o pohřebnictví a nájemce je povinen poskytnout správci veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
22. Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení se bývalý nájemce nepostaral, ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna hrobu, nebo přeloženy do společného hrobu. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmu a uloží do společného hrobu bez úředních obalů. Takovéto ukončení nájmu bude zpoplatněno na vrub posledního nájemce, dle ceníku provozovatele hřbitova.
23. Pokud si nájemce po skončení nájmu neodebere hrobové zařízení včetně urny, postupuje provozovatel pohřebiště podle § 20 písm. f) bod 4 a 5 zákona. Nájemce je povinen zajistit na vlastní náklady, nejpozději do posledního dne ukončení nájmu hrobového místa, odstranění hrobového zařízení včetně uren, jinak s nimi bude naloženo jako s věcmi opuštěnými.
24. Provádět údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení v následujícím rozsahu a následujícím způsobem:
  - a) Nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu plochy hrobového místa,
  - b) Zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem narušujícím estetický vzhled hřbitova a průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
  - c) Odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled hřbitova. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa je provozovatel hřbitova oprávněn to učinit sám,
  - d) Neprodleně zajistit opravy hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tak zdraví, životy nebo majetek dalších osob. V případě, že tak nájemce neučiní, je provozovatel hřbitova oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
25. Dodržovat povinnosti dané nájemní smlouvou na hrobové místo.
26. Oznamovat provozovateli hřbitova veškeré změny údajů, potřebných pro vedení evidence hřbitova v souladu s ustanovením § 21 zákona (zejména jméno a příjmení osob, jejichž lidské ostatky jsou na hřbitově uloženy, místo a datum jejich narození a úmrtí, datum uložení vč. určení hrobového místa, jméno, příjmení a adresa místa trvalého pobytu nájemců).
27. Strpět číselné označení hrobů provedené provozovatelem hřbitova způsobem na daném místě obvyklý, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodné umístění odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.
28. Uložení lidských pozůstatků a lidských ostatků nebo jakékoli další nakládání s nimi provádět jen způsobem, který je v souladu s článkem 10.
29. Zdržovat se na hřbitově pouze v provozní době stanovené v článku 3.

Článek 8

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník hrobového zařízení, se souhlasem nájemce, pokud je odlišný od vlastníka zařízení, nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště, za jím stanovených podmínek.
2. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění zařízení na pronajatém hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů provozovatele pohřebiště, smlouvy o nájmu, tohoto Řádu a zákona.
3. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:
  - a) Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.

- b) Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva v hloubce 50 cm.
- c) Přední a zadní rámy hrobu nebo hrobky musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
- d) Při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.
4. V případě, že je místo na pohřebišti pronajato ke zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených souhlasem provozovatele ke zřízení hrobky, který je jako příloha nedílnou součástí nájemní smlouvy k předmětnému místu.
5. Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobu:
  - a) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a hloubce základové spáry, která činí:
    - hrobové místo (jedno hrob, dvou hrob) minimálně do 20 cm hloubky, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy,
    - urnové místo do hloubky minimálně 15 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy.
  - b) Základy památníků a náhrobků musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnostních vlivů např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, příp. cihelného zdiva apod.
  - c) Přední a ideálně i zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
  - d) Vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou jednotlivě kotveny.
6. Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobky:
  - a) Hloubka výkopu musí odpovídat počtu uvažovaných uložených rakví, maximálně však 260 cm.
  - b) Stěny musí být vybudovány z porézních materiálů (např. cihly), pokud bude použit litý beton, musí být vyvedena z hrobky difuzní zátka.
  - c) Stěny hrobky z porézních materiálů musí mít šíři nejméně 30 cm, v případě užití litého betonu nejméně 15 cm.
  - d) Dno hrobky může být bez betonového pokryvu (zemina., štěrk, dlažba), v případě, že bude dno vybetonováno, musí být zřízen trativod o rozměrech nejméně 40x40 cm o hloubce 50 cm, vyplněný drenáží.
  - e) Zdivo musí být umístěno na betonovém základě min. 50 cm vysokém v šíři podle předpokládané vyzdívky.
  - f) Zastropení hrobky je nutné provést tak, aby mohly být rakve lehce umístěny na jednotlivá stanoviště s tím, že vstupní otvor a vlastní světlost hrobky musí být nejméně 85 cm x 215 cm.
  - g) Na zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové překlady, jejich spáry zality betonem a povrch zaizolován.
  - h) Na zastropení je nutno použít 20 cm zeminy sloužící jako pachová zátka nebo umístit krycí desku neprodyšně uzavírající hrobku, se spárami vytmelenými trvalými tmely.
  - i) Nosnost stropu musí být nejméně 100 kg na 1 m².
7. Při stavbě hrobky je navíc:
  - a) nutné posoudit okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům).
  - b) vytvořit zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, výkopu pro požadovaný počet rakví).
  - c) navrhnout materiály a hlavní konstrukční prvky včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu.
  - d) zhotovit jednoduchý rozpočet stavby (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot).
  - e) provést uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření).
  - f) zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby.
  - g) zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění.
  - h) ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě).
  - i) dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení.
  - j) obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén.
  - k) protokolárně předat stavbu včetně souhlasu provozovatele pohřebiště tuto stavbu užívat.
8. Provozovatel hřbitova ve svém písemném souhlasu se zřízením hrobky stanoví:
  - a) dobu výstavby hrobky,
  - b) zabezpečení místa z hlediska možného pádu osob a bezpečnosti návštěvníků hřbitova,
  - c) požadavky na ochranu zeleně v okolí staveniště,
  - d) podmínky používání komunikací hřbitova,
  - e) způsob skladování materiálů, odpadů a jejich likvidace,
  - f) povinnost dozoru při výstavbě,
  - g) průběžné a závěrečné kontroly postupu prací.
9. Zřízenou hrobku přejímá po technické stránce provozovatel hřbitova. Dokumentaci spojenou se zřízením hrobky je provozovatel hřbitova povinen archivovat.
10. Při provádění veškerých prací na hřbitově je třeba dodržovat podmínky stanovené provozovatelem hřbitova, zejména:

- a) respektovat důstojnost místa, omezení hlučných prací,
  - b) neomezovat průchodnost komunikací a přístup k jednotlivým hrobovým místům,
  - c) nenarušovat hrobová místa a neomezovat práva nájemců hrobových míst,
  - d) zajistit ochranu zeleně.
11. Po ukončení prací na hřbitově je nutno uvést okolí místa, kde byly práce prováděny, do původního stavu.
  12. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
  13. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníkově hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
  14. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.
  15. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci dle zákona. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů stavby hrobky.
  16. Na hrobovém místě lze vysadit strom nebo keř pouze s předchozím písemným povolením správce pohřebiště. Správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.
  17. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn s ním nakládat bez omezení vlastnických práv, včetně odstranění hrobového zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem.

Článek 9

Ukládání lidských pozůstatků, jejich exhumace a ukládání zpopelněných lidských ostatků

Zemřelí mohou být na pohřebišti pohřbeni jen se souhlasem správce pohřebiště. Ten může vystavit povolení jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena alespoň 24 hodin před konáním pohřbu (uložením ostatků) úmrtním listem nebo průvodním listem k přepravě těla zemřelého (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého; u zpopelněných lidských ostatků pak dokladem o zpopelnění.

Ukládání zpopelněných lidských ostatků do skleniců či kolumbárií může nájemce sám pouze se souhlasem provozovatele pohřebiště. Do urnového místa pouze pod dohledem správce či jím pověřené pohřební služby.

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo správce pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbit lidské pozůstatky (viz čl. 11). Pokud nájemce trvá na otevření hrobu nebo hrobky jím samotným, popřípadě také na uložení zpopelněných lidských pozůstatků, je k tomu nutný dohled provozovatele pohřebiště či jím pověřené pohřební služby. Provozovatel pohřebiště či jím stanovená pohřební služba má v takovém případě právo na úhradu nákladů s takovým dohledem spojených.
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení správce dbá na to, aby převzetí lidských ostatků bylo doloženo alespoň Listem o prohlídce zemřelého a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí správce úhradu nájemného a služeb spojených s nájmem na dobu tleci od osoby, která obstarává pohřbení zemřelého nájemce. Nedojde-li k uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu dle Zákona o pohřebnictví § 25, zůstává toto hrobové místo po tleci dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.
4. Bez ohledu na uplynutí tleci doby může být s nezpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu správce pohřebiště (tzv. „malá exhumace“).
5. Lidské ostatky mohou být přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebišti pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa, který se stal zároveň nájemcem nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště (tzv. „velká exhumace“). Převoz exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků na jiný hřbitov musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona

- o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před velkou exhumací nezletilých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
6. Po uplynutí tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa, který se stal zároveň nájemcem nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště.
  7. Zpopelnění exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků je zakázáno.
  8. Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
  9. Pro pohřbívání do hrobů je nutno použít rakve, vystýlky, vaky nebo rubáše:
  10. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl lze použít jen omezeně.
  11. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.
  12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
  13. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
    - vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka,
    - kovové,
    - maximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.
  14. Do hrobky lze další lidské pozůstatky uložit kdykoliv, jestliže je v ní volné místo a není-li k tomu potřeba exhumovat nezetlelé lidské ostatky.
  15. Do hrobu mohou být uloženy další lidské pozůstatky po uplynutí tlecí doby dle čl. 4 tohoto Řádu. Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských pozůstatků a vrstva ulehle zemin nad rakví bude činit nejméně 1 m.
  16. Zpopelnění lidské ostatky je možné uložit na hřbitově vždy jen se souhlasem provozovatele a to způsobem, který stanoví.
  17. Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány jen se souhlasem krajské hygienické stanice na žádost nájemce hrobového místa nebo nařídí-li exhumaci orgán činný v trestním řízení.
  18. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve s maximálními rozměry 2,15 x 0,85 m, a to buď celodubové nebo z jiných tvrdých druhů dřev, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo kovové s nepropustným dnem.
  19. Pro pohřbívání do hrobů musí být použity takové rakve, které ve stanovené tlecí době zetlí spolu s lidskými ostatky, tzn., nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů, kovové díly jen omezeně; výplň rakví může být pouze z materiálů, jako dřevěné piliny, papír a látky, při výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity toxické látky.
  20. Všechny rakve určené k pohřbení musí být označeny štítkem obsahujícím minimálně jméno zemřelého, datum narození a den pohřbu. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šroubem se spodní částí rakve.

Článek 10

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky:
  - písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
  - kopii smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu do příslušného hrobového místa,
  - osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat.
2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s Řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
3. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli
  - zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a být na dohled a doslech v blízkosti prováděných prací,
  - požádat o přerušeni prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
4. Správce pohřebiště může po dohodě s provozovatelem pohřební služby vybavit jeho zaměstnance pověřeného otevřením hrobu nebo hrobky vhodnými pracovními pomůckami, potřebnými nástroji a náradím.

5. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečí doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
6. Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
7. Správce pohřebiště pořídí fotografie příslušného hrobového místa před a po jeho otevření a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
8. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 metru.
9. Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky k provedení exhumace provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
10. Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal.

Článek 11

Dřeviny, lavičky a ostatní

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Na pronajatém hrobovém místě lze vysadit strom, nebo keř pouze s předchozím písemným povolením provozovatele pohřebiště. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy s výjimkou toho, kdy se nájemce písemně zaváže k tomu, že bude místo užívat pouze k uložení zpopelněných lidských ostatků
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejich výsadbě nedal souhlas. Provozovatel může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny nebo ji odstranit bez jeho souhlasu, pokud tak nájemce sám neučiní, na náklad nájemce hrobového místa
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).
5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem zřizovatele pohřebiště.
6. Pokud je růstem vzrostlých stromů způsobována nájemci škoda na majetku, rozhoduje o způsobu řešení nebo náhrady soud v případě, že se na náhradě škody obě strany nedohodnou dobrovolně.
7. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatele.
8. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel, nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
9. Jednoduché práce nutné k udržování a výzdobě hrobových míst provádějí na pronajatých místech nájemci nebo fyzické, či právnické osoby nájemci pověřené. Kdokoli jiný, než nájemce musí mít k takové činnosti souhlas správce.

Článek 12

Sankce

Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.

Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví

- v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního citění veřejnosti,
- v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
- v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,

Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100.000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 13

Ostatní ustanovení

Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.

Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.

Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí obec Lichoceves a obecní policie a správce pohřebiště.

Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.

Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 14

Zrušující ustanovení

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště, schválený zastupiteli obce Lichoceves na 23. zasedání zastupitelstva obce Lichoceves dne 17.1. 2014.

Článek 15

Ostatní ustanovení

1. Právní vztahy tímto Řádem neupravené se řídí právním řádem České republiky, zejména zákonem o pohřebnictví a souvisejícími předpisy.
2. Tento Řád se po jeho schválení zastupitelstvem obce Lichoceves zveřejní na úřední desce Obecního úřadu Lichoceves po dobu 15 dnů.
3. Porušení tohoto Řádu bude postihováno při naplnění zákonných podmínek podle příslušných obecně závazných právních předpisů.

Článek 16

Účinnost

Tento Řád byl schválen na zasedání zastupitelstva obce Lichoceves v rámci programu 15. zasedání dne 22.6.2021 a nabývá účinnosti 15. dnem po dni jeho vyvěšení na úřední desce Obecního úřadu Lichoceves.

Jana Muchová
starostka obce Lichoceves

